

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

LWA.410.001.02.2015
P/15/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Tekst ujednolicony

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2014 r. w części 04 – Sąd Najwyższy.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Wanda Dąbrowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93599 z dnia 30 stycznia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Sąd Najwyższy ¹ Plac Krasińskich 2/4/6, 00 – 951 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Małgorzata Gersdorf, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2014 r. w części 04 – Sąd Najwyższy.
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności rzetelna realizacja wydatków budżetu państwa w kwocie 91 797,0 tys. zł, które zostały poniesione na zadania realizowane przez SN. Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 12,6% wydatków w tej części.</p> <p>Najwyższa Izba Kontroli opiniuje również pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe, sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w układzie zadaniowym i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych, które zostały sporządzone rzetelnie i terminowo, a dane w nich zawarte są zgodne z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej. Ewidencja ta prowadzona była w warunkach przyjętego systemu kontroli zarządczej w zakresie finansowym, zawierającego wszystkie wymagane elementy określone w aktach prawnych i regulacjach wewnętrznych oraz obowiązujących standardach.</p> <p>Ponadto NIK zauważa, że nieprawidłowością było wydatkowanie kwoty 128,0 tys. zł na zakup usług wydawniczych i introligatorskich, których dokonano bez rozeznania rynku i wyboru oferty najkorzystniejszej oraz z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³. Ze względu na to, że kwota nieprawidłowości stanowiła znikomy udział (0,1%) w wydatkach ogółem w części 04, nie miało to wpływu na ogólną ocenę wykonania budżetu państwa w tej części.</p>

¹ Dalej także: SN

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm., dalej: ustawa Pzp.

III. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi przez NIK do kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r., kontrola dochodów budżetowych w części 04 – Sąd Najwyższy, została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

W 2014 r. zrealizowane dochody budżetowe w części 04 wyniosły 945,1 tys. zł, co stanowiło 205,9% kwoty planowanej (459,0 tys. zł) oraz 125,6% dochodów wykonanych w 2013 r. (752,2 tys. zł). Największą pozycję dochodów stanowiły wpływy z tytułu spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych – 581,1 tys. zł (61,5% dochodów) oraz wpływy z różnych opłat – 290,8 tys. zł (30,8%).

(dowód: akta kontroli str. 51)

Na 31 grudnia 2014 r. należności pozostałe do zapłaty wynosiły 9,2 tys. zł i dotyczyły głównie kosztów sądowych.

(dowód: akta kontroli str. 318-320 i 383)

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

2.1. Wydatki budżetu państwa

W ustawie budżetowej na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r.⁴, wydatki budżetu państwa w części 04 zostały ustalone w wysokości 96 984,0 tys. zł i stanowiły 92,7% kwoty wydatków zgłoszonych przez dysponenta do projektu budżetu państwa (104 584,0 tys. zł). Wydatki zostały zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej, z uwzględnieniem potrzeb SN oraz założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Ministra Finansów, ujętych w:

- rozporządzeniu z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2014⁵,
- piśmie z dnia 27 lipca 2013 r.⁶ w sprawie wskaźników makroekonomicznych na rok 2014.

(dowód: akta kontroli str. 7-50)

W trakcie 2014 r. Pierwszy Prezes SN dokonał przeniesień wydatków pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej, zgodnie z art. 171 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷ oraz art. 6 § 2 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym⁸.

(dowód: akta kontroli str. 53-55)

Wydatki budżetowe w części 04 zostały zrealizowane w kwocie 91 797,0 tys. zł, co stanowiło 94,7% planu po zmianach (96 984,0 tys. zł) oraz 102,4% wydatków wykonanych w 2013 r. (89 602,6 tys. zł).

Niepełne wykonanie planowanych wydatków wynikało głównie z niższego wykonania planu wydatków na uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne⁹. W związku z powyższym, Pierwszy Prezes SN w dniu 26 listopada 2014 r.¹⁰, podjął decyzję o blokowaniu planowanych wydatków w kwocie 2 500,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 52 i 56-58)

⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 162.

⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 702.

⁶ Pismo nr FS10/411/KGL/13/2013/RD-77196.

⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.

⁹ Rozdział 75312.

¹⁰ Zarządzenie Nr 44/2014 z 26 listopada 2014 r.

Największe wydatki w kwocie 73 529,0 tys. zł (80,1% wydatków ogółem) zostały zrealizowane w dziale 751 – urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa i poniesione głównie na: wynagrodzenia osobowe pracowników (§ 4010) – 22 826,0 tys. zł, wynagrodzenia osobowe sędziów (§ 4030) – 22 454,4 tys. zł, zakup usług pozostałych (§ 4300) – 6 754,4 tys. zł oraz składki na ubezpieczenie społeczne (§ 4110) – 3 627,3 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 52)

W strukturze wydatków SN, największy udział miały wydatki bieżące jednostek budżetowych (75,1%), które zostały zrealizowane w kwocie 68 933,6 tys. zł i były wyższe o 597,4 tys. zł (o 0,3%) od wykonania w 2013 r. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych zostały wykonane w kwocie 18 541,1 tys. zł i były wyższe o 389,1 tys. zł od wydatków w 2013 r. (18 152,0 tys. zł). Wzrost wydatków wynikał głównie z waloryzacji uposażeń sędziów w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych. Wydatki majątkowe wyniosły 4 322,3 tys. zł i były wyższe od wykonania w 2013 r. o 1 248,2 tys. zł (o 40,6%), a ich wzrost wynikał m.in. z zakupu lokali służbowych, prac modernizacyjnych w obiekcie SN oraz zakupu sprzętu i oprogramowania informatycznego.

(dowód: akta kontroli str. 53-55 i 59-61)

Wydatki na wynagrodzenia¹¹ (bez pochodnych) wyniosły 48 484,6 tys. zł¹² (70,3 % wydatków bieżących) i w porównaniu do 2013 r. wzrosły o 1 437,8 tys. zł (o 3,1%). Wzrost wydatków wynikał m.in. z waloryzacji wynagrodzeń sędziów i członków Biura Studiów i Analiz¹³, wypłaty odpraw emerytalnych oraz ekwiwalentów za urlop. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2014 r. wynosiło 11,1 tys. zł i było wyższe o 0,2 tys. zł (o 2,5%) w porównaniu do 2013 r. (10,9 tys. zł). Najwyższy wzrost przeciętnego wynagrodzenia wystąpił w grupie sędziów i prokuratorów – o 0,5 tys. zł oraz asystentów sędziów i prokuratorów – o 0,3 tys. zł.

Przeciętne zatrudnienie¹⁴ w 2014 r. w części 04 wyniosło 363 osoby i było wyższe o 2 osoby w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2013 r. Wzrost zatrudnienia wynikał m.in. z powrotu do pracy osób przebywających na urloпах wychowawczych.

(dowód: akta kontroli str. 62-63 i 382-386)

W 2014 r. wydatki na wynagrodzenia bezosobowe (§ 4170) zostały zrealizowane w kwocie 313,3 tys. zł co stanowiło 89,8% planu po zmianach (349,0 tys. zł) oraz 109,6% wydatków wykonanych w 2013 r. (285,8 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 64-65 i 282)

Na koniec 2014 r. w SN nie wystąpiły zobowiązania wymagalne, a zobowiązania niewymagalne wyniosły 4 665,3 tys. zł, z czego największe pozycje stanowiły zobowiązania z tytułu: dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi – 3 571,1 tys. zł. (76,5%) oraz zakupu usług – 689,9 tys. zł (14,8%).

(dowód: akta kontroli str. 53-55)

Szczegółowym badaniem, pod kątem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności, objęto wydatki bieżące i majątkowe na łączną kwotę 11 553,7 tys. zł, wylosowane metodą MUS¹⁵ oraz wydatki na kwotę 128,0 tys. zł, wybrane w sposób celowy, dotyczące zakupu usług wydawniczych (113,3 tys. zł) i introligatorskich (14,7 tys. zł).

Analiza wydatków wylosowanych metodą MUS (11 553,7 tys. zł) wykazała, że wynikały one z planu finansowego i zostały poniesione w związku z zapewnieniem

¹¹ Wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym.

¹² Według Rb-70.

¹³ Podstawę wyliczenia wynagrodzenia sędziego w 2013 r. stanowiła wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale 2012 r. tj. 3 496,82 zł. W styczniu 2014 r. dokonano waloryzacji wynagrodzeń w oparciu o wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale 2013 r., które wynosiło 3 612,51 zł i było wyższe od podstawy na 2013 r. o 9,7%.

¹⁴ W przeliczeniu na pełne etaty.

¹⁵ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

prawidłowego funkcjonowania SN, z zachowaniem zasady celowości i gospodarności wydatkowania środków publicznych. Nie stwierdzono przypadków zapłaty faktur po terminie ich płatności.

(dowód: akta kontroli str. 69-90)

Szczegółową kontrolą objęto trzy postępowania o udzielenie zamówień publicznych¹⁶ o łącznej wartości 1 567,0 tys. zł i stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w Pzp. Rzetelnie sporządzono wymaganą dokumentację oraz prawidłowo ujęto zdarzenia w księgach rachunkowych. Na realizację zadań wydatkowano kwoty określone w umowach.

(dowód: akta kontroli str. 72-90)

SN wydawał urzędowe zbiory orzeczeń, stosownie do postanowień art. 7 §1 ustawy o Sądzie Najwyższym. Zbiory orzeczeń Izby Cywilnej oraz Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych wydawane były przez LexisNexis Polska Sp. z o.o.¹⁷ (od 1 stycznia 2000 r.), a Izby Karnej i Wojskowej przez Redakcję „Palestry”¹⁸ (od 1 stycznia 1992 r.). W umowach strony postanowiły m. in., że wydawnictwa przejmują wszelkie obowiązki związane z wydawaniem i rozpowszechnianiem tych zbiorów, w nakładzie i po cenach ustalonych przez wydawnictwo. Wydawnictwa zostały zobowiązane do nieodpłatnego przekazywania SN ustalonej liczby egzemplarzy każdego zeszytu urzędowego zbioru, a w przypadku umów z LexisNexis – Sąd Najwyższy i sędziowie uprawnieni byli do nabywania wszystkich wydawnictw z uwzględnieniem 20% rabatu. W umowach z LexisNexis ustalono, że koszty związane z wydawaniem zbiorów obciążają wydawnictwo, a umowa z 10 października 2013 r.¹⁹ zawiera również zapis, że przychody z tytułu wydawania urzędowego zbioru orzeczeń zatrzymuje spółka (w umowie z Redakcją „Palestry” brak postanowień ww. zakresie). Ponadto w umowie z LexisNexis strony postanowiły, że SN będzie udostępniać wydawcy orzeczenia niezaklasyfikowane do publikacji w zbiorze urzędowym oraz orzeczenia bieżące wydawane przez Izbę Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, które wydawnictwo będzie publikować we własnym zakresie w serwisach elektronicznych.

(dowód: akta kontroli str. 104-110 i 113-124 271-273)

SN nie dokonywał analiz dotyczących wysokości ewentualnych wydatków na publikowanie urzędowych zbiorów orzeczeń i potencjalnych dochodów budżetu państwa z tytułu ich rozpowszechniania (sprzedaży).

Szef Kancelarii Pierwszego Prezesa SN²⁰ wyjaśnił, że „Sąd Najwyższy (...) zawierał umowy, na mocy których orzecznictwo było publikowane bez ponoszenia przez Sąd Najwyższy żadnych kosztów. Niezależnie od tego zawsze były prowadzone z wydawnictwami negocjacje skutkujące uzyskaniem pewnej liczby bezpłatnych egzemplarzy i rabatów. (...) Sąd Najwyższy, w swej statutowej działalności, nie posiada tytułu do wykazania dochodów z prowadzenia działalności wydawniczej, bo takiej nie prowadzi. W tej sytuacji Sąd Najwyższy nie dokonywał kalkulacji ewentualnych przychodów i kosztów wykonywania usług działalności wydawniczej, ponieważ nie ponosił na ten cel żadnych wydatków. Okoliczności te wskazują, że Sąd Najwyższy co najwyżej mógł dbać o ciągłość wydawania orzecznictwa. Wszelkie próby penetracji dochodowości jego wydawania przy braku ponoszenia kosztów były niecelowe (...).”

(dowód: akta kontroli str. 276-277)

¹⁶ Dwa zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego: remont systemu bezpieczeństwa w obiekcie Kompleksu Urbanistycznego Wymiaru Sprawiedliwości z siedzibą Sądu Najwyższego w Warszawie (wartość 615 tys. zł) i dostawa sprzętu komputerowego dla Sądu Najwyższego (wartość 681 tys. zł) oraz jedno zamówienie w trybie z wolnej ręki: sukcesywna dostawa materiałów eksploatacyjnych do drukarek i komputerów zainstalowanych w siedzibie SN (wartość 271 tys. zł).

¹⁷ Dalej LexisNexis - umowy z: 10 września 1999 r. (wraz z aneksem z 24 grudnia 2013 r.) oraz z 10 października 2013 r.

¹⁸ Umowa zawarta w 1992 r. (bez daty).

¹⁹ Umowa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

²⁰ Dalej także: Szef Kancelarii.

W 2014 r. wydatki SN na usługi wydawnicze dotyczące publikacji biuletynów, informacji i innych opracowań związanych z działalnością Sądu²¹ wyniosły 113,3 tys. zł i w porównaniu do 2013 r. wzrosły o 22,9%²². Zakupu tych usług dokonano na podstawie umów, zawartych na każdą publikację odrębnie, z wykonawcami wskazanymi przez poszczególne Izby Sądu Najwyższego lub Biuro Studiów i Analiz²³.

(dowód: akta kontroli str. 164-220)

22 czerwca 2012 r. SN zawarł umowę z zakładem introligatorskim „JOLEX BIS” (wybrany w trybie zapytania o cenę), na sukcesywne wykonywanie usług introligatorskich dla potrzeb Sądu Najwyższego w okresie od 1 lipca 2012 r. do 30 czerwca 2015 r.²⁴, dotyczących: oprawy czasopism i dzienników urzędowych, repertoriów, skrowidzów rejestrów oraz książek.

(dowód: akta kontroli str. 221-252)

W 2014 r. Dyrektor Biura Gospodarczego, zleciła oprawę *Informacji o działalności Sądu Najwyższego za 2013 r.*, firmie „INTROLIGATORSTWO – J.Z.”²⁵, za kwotę 14,7 tys. zł (tej samej firmie zlecono w 2013 r. druk i oprawę introligatorską *Informacji za 2012 r., za kwotę 17,5 tys. zł*).

(dowód: akta kontroli str. 290 i 297)

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Sąd Najwyższy w 2014 r. nie ponosił wydatków z budżetu środków europejskich.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego w ramach określonej w budżecie zadaniowym funkcji 18 „Sprawiedliwość”, realizował zadanie „Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez SN oraz działalność KRS”, którego celem było zapewnienie w ramach nadzoru, zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa, a miernikiem był średni czas rozpatrywania sprawy. W 2014 r. w związku z realizacją tego zadania SN poniósł wydatki w kwocie 73 529,0 tys. zł (80,1% wydatków ogółem), z czego 73 415,7 tys. zł stanowiły wydatki na zapewnienie kadry pracowniczej (działanie 18.3.1.1) i 113,3 tys. zł - wydatki na publikację zeszytów naukowych i orzecznictwa SN (działanie 18.3.2.1). Średni czas rozpatrywania sprawy w SN wynosił 230 dni i w porównaniu do planowanej wartości miernika był krótszy o 40 dni.

(dowód: akta kontroli str. 66-68)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w 2014 r. zakupu usług wydawniczych dokonano bez wcześniejszego rozeznania rynku i wyboru oferty najkorzystniejszej, natomiast w 2013 r. - bez stosowania ustawy Pzp pomimo, iż wartość udzielonych zamówień przekraczała wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14 000 euro²⁶. Usługi te realizowane były na podstawie umów, zawartych na każdą publikację odrębnie, z wykonawcami wskazanymi przez poszczególne Izby Sądu Najwyższego lub Biuro Studiów i Analiz. Zgodę na zawarcie tych umów wyraził Szef Kancelarii Pierwszego Prezesa SN, na podstawie upoważnienia udzielonego przez Pierwszego Prezesa SN²⁷.

²¹ Biuletyn Izby Cywilnej, Informacja o działalności SN w 2013 r., Biuletyn SN – Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, Orzecznictwo SN – Sądu Dyscyplinarnego, książka „Z zagadnień prawa i procesu karnego”.

²² Wydatki na usługi wydawnicze w 2013 r. wyniosły 92,2 tys. zł.

²³ W 2014 r. zawartych zostało 9 umów o dzieło, a w 2013 r. – 5 umów o dzieło.

²⁴ Umowa nr KPP III-2310-11/12.

²⁵ Zlecenia z dnia: 30.04.2013 r. i 24.04.2014 r.

²⁶ W 2013 r. wartość zamówień na usługi wydawnicze dotyczące publikacji biuletynów, informacji i innych opracowań związanych z działalnością Sądu wynosiła 79,7 tys. zł netto (92,2 tys. zł brutto).

²⁷ Pismo z dnia 15 czerwca 2007 r.

Szef Kancelarii wyjaśnił, że cyt.: „Zgoda na dokonywanie zakupu usług wydawniczych w konkretnych firmach, wskazanych przez poszczególne komórki Sądu Najwyższego (Izby) wynikała z wiążącego, w tym zakresie, charakteru dyspozycji Prezesów Sądu Najwyższego kierujących poszczególnymi Izdami, który znalazł, po okresie stanu zwyczajowego, formę zinstytucjonalizowaną w zarządzeniu I Prezesa SN z dnia 4 listopada 2013 roku Nr 28/2013 w sprawie wydawania urzędowych zbiorów orzeczeń Sądu Najwyższego. (...). Specyficznej ocenie winno podlegać zlecenie wydawania biuletynu Izby Cywilnej, w załączonym piśmie Prezesa Izby Cywilnej SN jest jednoznaczny wymóg współpracy z Wydawnictwem LexisNexis pod rygorem braku możliwości wydawania tego biuletynu”.

(dowód: akta kontroli str. 260-261 i 277)

NIK zwraca uwagę, że powołane w wyjaśnieniu zarządzenie nie dotyczy usług wydawniczych związanych z publikacją biuletynów, informacji i innych opracowań o działalności Sądu. Zdaniem NIK, zlecenie tych usług wydawnictwom wskazanym przez poszczególne Izby SN i Biuro Studiów i Analiz, bez dokonania rozeznania rynku i wyboru oferty najkorzystniejszej, narusza zasadę oszczędnego gospodarowania środkami publicznymi, o której mowa w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych i wskazuje na preferowanie konkretnych wydawnictw.

Szef Kancelarii wyjaśnił, że w odniesieniu do umów zawartych w 2013 r., z „koszyka” usług wydawniczych należy wyłączyć umowy o wartości 20,5 tys. zł dotyczące prac redakcyjnych, a nie działalności wydawniczej oraz o wartości 27,0 tys. zł, w związku ze wskazaniem wydawcy Biuletynu Izby Cywilnej przez Prezesa tej Izby.

NIK nie podziela tego stanowiska, ponieważ zakres pozostałych zakupów usług wydawniczych w 2013 r. obejmował oprócz druku i oprawy, również prace redakcyjne (łamanie i korektę tekstu). W ocenie NIK, zakupione usługi wydawnicze były tożsame przedmiotowo i rodzajowo, a zawieranie odrębnych umów na każdą pozycję wydawniczą spowodowało podział zamówienia na części i stanowiło naruszenie art. 32 ust. 2 ustawy Pzp;

- druk i oprawę introligatorską „*Informacji o działalności SN za 2012*” oraz oprawę *Informacji za 2013 r.* zlecono firmie „INTROLIGATORSTWO – J.Z.”, pomimo wcześniejszego zawarcia umowy z firmą „JOLEX BIS” na sukcesywne wykonywanie usług introligatorskich dla potrzeb SN w okresie od 1 lipca 2012 r. do 30 czerwca 2015 r, dotyczących: oprawy czasopism i dzienników urzędowych, repertoriów, skorowidzów rejestrów oraz książek. W umowie zapisano m. in., że SN ma możliwość zmiany zakresu przedmiotu umowy, zarówno co do rodzaju jak i ilości zamawianych usług introligatorskich, w zależności od aktualnych potrzeb.

(dowód: akta kontroli str. 221-252)

Szef Kancelarii oraz Dyrektor Biura Gospodarczego wyjaśnili, że zakresy rzeczowe usługi zleconej firmie „INTROLIGATORSTWO – J.Z.” wykraczały poza zakres usług świadczonych przez firmę „JOLEX BIS”. Oprawa książek, o której mowa w umowie z „JOLEX BIS” dotyczy wymiany zniszczonych okładek książek, będących na stanie biblioteki SN. Z wyjaśnienia wynika, że *Informacja o działalności SN, z formalnego punktu widzenia, nie jest książką, jest informacją roczną o działalności Sądu.*

Szef Kancelarii wyjaśnił, że zapis w umowie odnośnie zmiany zakresu rzeczowego dotyczy ewentualnego zmniejszenia rodzaju zlecanych usług, a nie ich rozszerzania, bądź zmiany ich ilości.

(dowód: akta kontroli str. 280 i 285)

A.M. – st. inspektor w Biurze Gospodarczym wyjaśnił, że firma „INTROLIGATORSTWO – J.Z.” od lat wykonuje czynności związane z wydrukiem i oprawą *Informacji o działalności SN.*

(dowód: akta kontroli str. 300 i 308-309)

Zdaniem NIK, biorąc pod uwagę fakt, że informacja o działalności SN jest wydawana corocznie, usługi introligatorskie z nią związane, powinny być uwzględnione w umowie zawartej z firmą wybraną zgodnie z przepisami ustawy Pzp.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego w zarządzeniu z 4 listopada 2013 r. ustalił zasady wydawania urzędowych zbiorów orzeczeń Sądu Najwyższego²⁸, stosownie do art. 7 ust. 1 ustawy o Sądzie Najwyższym. W cyt. zarządzeniu określono m. in., że Prezes kierujący pracami danej Izby SN, a w przypadku Izby Karnej i Wojskowej – Prezesi tych Izb wspólnie, wskazują wydawnictwa współpracujące przy wydawaniu urzędowych zbiorów orzeczeń. Zbiory te wydawane były na podstawie umów zawartych przez SN z wydawnictwami wskazanymi przez Prezesów Izb SN.

(dowód: akta kontroli str. 111-124, 270 i 276-277)

Pierwszy Prezes SN Małgorzata Gersdorf, w złożonym wyjaśnieniu podała, że zarządzenie w sprawie publikowania urzędowych zbiorów orzeczeń wydał Stanisław Dąbrowski, Pierwszy Prezes SN w latach 2009-2014 (do stycznia).

(dowód: akta kontroli str. 255-257)

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2014:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),

a także sprawozdania finansowe za IV kwartał 2014 r. o stanie:

- a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów: z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁹ i z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych³⁰.

Sprawozdania przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2014 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym, a wykazane w nich kwoty były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w dniu 2 stycznia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 318-380)

Na koniec 2014 r. w SN nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z, a kwota należności wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N – 2 436,4 tys. zł była zgodna z ewidencją księgową.

(dowód: akta kontroli str. 361-380)

Roczne sprawozdanie Rb-BZ1 z wykonania wydatków w układzie zadaniowym zostało sporządzone zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Ministra Finansów

²⁸ Nr 28/2013, które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

²⁹ Dz. U. z 2014 r., poz. 119.

³⁰ Dz. U. z 2014 r., poz. 1773.

z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym³¹ i w terminie określonym w tym rozporządzeniu, przekazane do Ministerstwa Finansów. Sprawozdanie zostało sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym, a kwoty wydatków były zgodne z zapisami na koncie 990 – plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym.

(dowód: akta kontroli str. 66-68)

Podstawą sporządzenia sprawozdań była ewidencja księgowa prowadzona w warunkach przyjętego systemu kontroli zarządczej w zakresie finansowym zawierającego wszystkie wymagane elementy określone w aktach prawnych i regulacjach wewnętrznych oraz obowiązujących standardach. W przyjętej koncepcji kontroli ustanowiono mechanizmy kontroli, zapobiegające znaczącym ryzykom zidentyfikowanym w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań.

(dowód: akta kontroli str. 390-419)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sporządzania i przekazywania sprawozdań budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³², wnosi o zlecenie usług introligatorskich dotyczących informacji o działalności Sądu Najwyższego, wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy Pzp.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, Pani Prezes przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 17 kwietnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

³¹ Dz. U. 298, poz. 1766.

³² Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.